

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

СОЦІАЛЬНА СТРУКТУРА СУСПІЛЬСТВА

спеціальність	054 Соціологія	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	Соціологія	факультет	Факультет менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

ВИКЛАДАЧ

Пилипенко Світлана Григорівна

Вища освіта – спеціальність соціологія
Науковий ступень – кандидат філософських наук 09.00.04 – філософська антропологія, філософія культури
Вчене звання – доцент кафедри філософії.
Досвід роботи – більше 15 років

телефон	+380501815524	електронна пошта	pilipenkosvetl@gmail.com	дистанційна підтримка	Moodle
---------	---------------	------------------	--------------------------	--------------------------	--------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування компетентностей здатностей розв'язувати складні задачі і проблеми за невизначеності умов і вимог взаємодії у професійному середовищі
Формат	лекції, семінарські заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, тестовий контроль, командна робота
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	формування компетентностей здатностей розв'язувати складні задачі і проблеми за невизначеності умов і вимог взаємодії у професійному середовищі
Обсяг і форми контролю	лекції, семінарські заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, тестовий контроль, командна робота
Вимоги викладача	відшукувати, обробляти, аналізувати та оцінювати інформацію, що стосується професійної діяльності, користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням та сучасними засобами зберігання та обробки інформації (ЗК5, ФК15, ПРН09) / практичні заняття. ПРН03. Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі / самостійна робота
Умови зарахування	4 кредити ECTS (120 годин): 30 годин лекції, 30 годин семінарських; підсумковий контроль – іспит.

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК03. Здатність працювати в команді. ЗК08. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК10. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	Програмні результати навчання	ПРН01. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності. ПРН02. Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми. ПРН08. Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури.
--------------------	---	--------------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Соціальна структура суспільства: понятійно-категоріальний апарат дослідження

Лекція 1.	Соціальна структура суспільства: сучасні парадигми дослідження	СЗ 1	Структура суспільства як соціологічне поняття	Самостійна робота	Аналіз соціальної мобільності П. Сорокіним Статусна неузгодженість і її прояви в українському суспільстві Поняття рольового конфлікту, його різновиди Соціальна ідентифікація і самоідентифікація Соціальна роль і рольова структура особистості
		СЗ 2	Особистість у соціальній структурі суспільства		
Лекція 2.	Соціальна структура суспільства: основні види та елементи	СЗ 3	Соціальна спільнота і соціальна група у соціальній структурі суспільства		
		СЗ 4	Соціальні інститути як елементи соціальної структури суспільства		
Лекція 3.	Соціальна структура суспільства: тенденції розвитку та специфіка у викликах сучасності	СЗ 5	Соціальні організації як складові соціальної структури суспільства		

Модуль 2. Трансформація соціальної структури в процесах сучасної глобалізації

Лекція 4.	Соціальна стратифікація в сучасному соціальному просторі	СЗ 6	Політична стратифікація	Самостійна робота	Проблеми соціальної маргіналізації Українська сім'я в гендерній перспективі Соціальні аспекти демонстративного споживання Проблема актуальності теорії еліт Економічна ідентичність у контексті економічної стратифікації
Лекція 5.	Соціологічний аналіз процесів соціальної мобільності	СЗ 7	Економічна стратифікація		
Лекція 6.	Соціальна структура ті мобільність в інтерпретації соціології глобальної системи	СЗ 8	Гендерна стратифікація		
		СЗ 9	Соціальна структура сучасного українського суспільства		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Базилевич В. Д. Новаторські історико-економічні дослідження фундаментальних проблем українського соціуму. *Ukr. socium*. 2021. 3 (78). С. 170-174.
2. Лукашевич М. П. *Соціологія. Основи загальної, спеціальних і галузевих теорій : підручник для студентів ВНЗ*. Київ : Каравела, 2018. 543 с.
3. *Опитування громадської думки: Посібник для журналістів та всіх, хто працює з соціологічними даними*. URL: <https://dif.org.ua/article/opituvannya-gromadskoi-dumki-posibnik-dlya-zhurnalistiv-2020>
4. Міщенко М. Д. Середній клас як об'єктивована ідеологема. *Ukr. socium*. 2019. 1 (68). С. 23–39. URL: <https://doi.org/10.15407/socium2019.01.023>.
5. Лозинська Т. М. Архетипи і уявне у формуванні сільських неоспільнот: висновки для державної політики сільського розвитку. *Ukr. socium*. 2021. 1 (76). С. 69–76. URL: <https://doi.org/10.15407/socium2021.01.069>.

Допоміжна література

1. Близнюк В. В. Неформальна зайнятість: ризики та наслідки для українського ринку праці. *Ukr. socium*. 2020. 1 (72). С. 108–122. URL: <https://doi.org/10.15407/socium2020.01.108>.
2. Гоманюк М., Даниленко І., Маркелюк А. Довготривале безробіття та економічна неактивність в Україні: соціологічний вимір. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи»*. Випуск 46. 2021. С. 19–30.
3. Касянчук М. Г., Трофименко О. В., Шеремет С. П. Трансгендерні люди в Україні – «спільнота, що складається зі спільнот» (результати експертного опитування). *Ukr. socium*. 2022. 1 (80). С. 99–115. URL: <https://doi.org/10.15407/socium2022.01.099>.
4. Савельєв Ю. Б. Структурні умови стійкої бідності та поляризації у контексті глобальних процесів. *Ukr. socium*. 2020. 1 (72). С. 201–206. URL: <https://doi.org/10.15407/socium2020.01.201>.
5. Nikolaenko V., Nikolaenko L., Yakovenko Y. Суперечності в обґрунтуванні Толкоттом Парсонсом функціоналістського стилю соціологічного мислення. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи»*. Випуск 42. 2019. С. 7–19.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумковий контроль	100-бальна, національна ECTS	до 50	50% від підсумкової оцінки за навчальний курс (екзаменаційне випробування в усній формі або тестування)
Поточний контроль	100-бальна накопичувальна	до 50	якість та активність роботи на лекційному занятті (участь у дискусії тощо)
			якість та активність роботи на практичному або семінарському занятті (виконання завдань, участь у дискусії)
			якість виконання завдань у межах самостійної роботи
			якість виконання індивідуального завдання

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.